

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 187/2011-48

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. decembra 2011 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť M. K., B., zastúpeného advokátkou JUDr. V. D., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cb 240/02 (pôvodne vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 59 Cb 75/98, Mestským súdom v Bratislave pod sp. zn. 59 Cb 75/98 a Obvodným súdom Bratislava I pod sp. zn. 26 Cb 15/96) a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cb 240/02 (pôvodne vedenom Krajským súdom v Bratislave pod

sp. zn. 59 Cb 75/98, Mestským súdom v Bratislave pod sp. zn. 59 Cb 75/98 a Obvodným súdom Bratislava I pod sp. zn. 26 Cb 15/96) porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava V prikazuje, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 20 Cb 240/02 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. M. K. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré sú Okresný súd Bratislava V a Krajský súd v Bratislave povinné mu vyplatiť každý z nich v sume po 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. M. K. priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov), ktorú sú Okresný súd Bratislava V a Krajský súd v Bratislave povinné vyplatiť každý z nich v sume po 127,44 € (slovom stodvadsaťsedem eur a štyridsaťštyri centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. V. D., Advokátska kancelária, B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 187/2010-26 zo 4. mája 2011 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť M. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cb 240/02 (pôvodne vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 59 Cb 75/98, Mestským súdom v Bratislave pod sp. zn. 59 Cb 75/98 a Obvodným súdom Bratislava I pod sp. zn. 26 Cb 15/96).

Zo sťažnosti, z jej príloh, ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu vyplýva, že Obvodnému súdu Bratislava I (ďalej len „obvodný súd“) bolo 16. júla 1996 doručené písomné podanie označené ako „*Žaloba o ušlý zisk, peniaze, dlžobu a odškodné od firmy B. a H. B. v dôsledku nekalej konkurencie, podvodu a krádeže majetku*“ z 26. mája 1996, ktorým sa sťažovateľ ako žalobca domáhal proti žalovanému „*Firma B. a H. v r. 1994 so sídlom v B... zastúpenú jej majiteľom..., ktorí v rokovaniach vystupovali menom firmy*“ (ďalej len „žalovaný“), zaplata sumy 3 014 952 Sk s príslušenstvom, pričom zároveň žiadal aj o oslobodenie od súdnych poplatkov. Toto podanie sťažovateľa bolo obvodným súdom zaevidované pod sp. zn. 26 Cb 15/96.

Na základe prípisu obvodného súdu z 10. septembra 1996 však bola daná právna vec pre obvodným súdom zistenú vecnú nepríslušnosť postúpená Mestskému súdu v Bratislave (ďalej len „mestský súd“) ako súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie, kde sa konanie po doručení spisu 8. októbra 1996 viedlo pod sp. zn. 59 Cb 75/98.

Následne po premenovaní mestského súdu na Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v zmysle čl. IV ods. 2 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 328/1996 Z. z., ktorým sa ustanovujú nové sídla a obvody súdov, a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 22. novembra 1996 sa konanie v danej právnej veci sťažovateľa viedlo krajským súdom ako súdom prvého stupňa naďalej pod sp. zn. 59 Cb 75/98.

Krajský súd však prípisom zo 16. septembra 2002 danú právnu vec pre ním zistenú vecnú nepríslušnosť postúpil okresnému súdu ako súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

V danej právnej veci bol 14. októbra 2002 spis dôsledkom postúpenia doručený okresnému súdu, kde bol zaevidovaný pod sp. zn. 20 Cb 240/02, pod ktorou sa konanie bez meritórneho rozhodnutia vedie doteraz.

Sťažovateľ porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom označených všeobecných súdov v konaní o jeho právnej veci odôvodňuje najmä takto:

„... Doteraz vo veci nebolo vydané súdne rozhodnutie. Moja právna zástupkyňa zaslala predsedovi súdu na Okresný súd Bratislava V v Bratislave sťažnosť na zbytočné prietahy v konaní. Kópiu sťažnosti zakladám do spisu.

Účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Tento účel možno dosiahnuť právoplatným rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná. K vytvoreniu právnej istoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu.

Doteraz o mojej žalobe nebolo právoplatne rozhodnuté. Tým, že súd doteraz právoplatne nerozhodol, svojim konaním porušil právo na spravodlivý súdny proces. Zbytočnými prietahmi v konaní som postavený do pozície právnej neistoty, čo mi spôsobuje psychickú záťaž, o to viac, že odporcovia zneužili moje zdravotné problémy a mňa poškodili.

Domáham sa spravodlivého rozhodnutia vo veci, ktoré mi dá zadosťučinenie v mojej krivde, ktorá sa mi stala a v mojich právach, ktoré sú opodstatnené.

Týmito dôvodmi a mojou dlhotrvajúcou psychickou traumou zdôvodňujem uplatnenú výšku finančného zadosťučinenia. ...“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo M. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR postupom Okresného súdu Bratislava I v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 15/96, postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 59 Cb 75/98, postupom Okresného súdu Bratislava V v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cb 240/02 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava V v Bratislave prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cb 240/02 konal bez zbytočných prietáhov.

3. M. K. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 16.597.- EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava I, Krajský súd v Bratislave a Okresný súd Bratislava V v Bratislave

spoločne a nerozdielne povinní vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu. Alternatívne navrhujem, vyplatenie finančného zadosťučinenia rozdeliť medzi uvedené súdy podľa rozsahu zbytočných prietahov v konaní.

4. Okresný súd Bratislava V v Bratislave je povinný nahradiť M. K. do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu trovy konania na účet advokátky JUDr. V. D... vo výške priznanej za 2 úkony a režijný paušál, spolu 254. – EUR, 88 centov.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: za okresný súd jeho predseda listom sp. zn. Spr. 2039/2011 doručeným ústavnému súdu 28. júna 2011 a právna zástupkyňa sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu doručeným ústavnému súdu 8. augusta 2011, následne za krajský súd jeho predsedníčka listom sp. zn. Spr. 3501/11 doručeným ústavnému súdu 18. októbra 2011 a právna zástupkyňa sťažovateľa stanoviskom k vyjadreniu krajského súdu doručeným ústavnému súdu 8. novembra 2011.

2.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem prehľadu procesných úkonov vykonaných v skúmanom konaní okrem iného uviedol:

„Z vyššie uvedeného vyplýva, že základným problémom bola skutočnosť, že návrh nemal náležitosti, ktoré predpokladá zákon a návrh sa viackrát opravoval, doplňoval, pričom problém bol aj vtedy, keď navrhovateľ mal právneho zástupcu. Ďalším problémom bolo zisťovanie adries účastníkov, čo malo za následok, že v konaní sa nekonalo plynulo a vyskytli sa dosť dlhové časové obdobia medzi jednotlivými úkonmi.

Právna zástupkyňa navrhovateľa podala sťažnosť dňa 30. 11. 2010, ktorá je vedená pod č. Spr. 2085/2010, na ktorú predseda súdu odpovedal 2. 12. 2010, kde táto sťažnosť bola vyhodnotená ako neopodstatnená z hľadiska posledných termínov pojednávania, kde práve táto právna zástupkyňa žiadala odročiť pojednávanie, ktoré bolo určené na deň 29. 11. 2010 a následne 30. 11. 2010 podáva sťažnosť.

Súhlasím s tým, aby podľa § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania.“

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedla:

„... súhlasím s tým, aby podľa §30 ods. 2 zákona Národnej rady SR č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu.

... V plnom rozsahu trváme na našej sťažnosti, ktorá bola Ústavnému súdu SR doručená dňa 13. 12. 2010. Poukazujeme na to, že návrh navrhovateľa M. K. bol prijatý podateľňou Okresného súdu Bratislava I dňa 16. 7. 1996 a bol vedený pod sp. zn. 26 Cb15/96. Teraz je rok 2011 a vo veci nie je právoplatne rozhodnuté.

... Dôvodom na odročenie termínu pojednávania nariadeného na deň 29. 11. 2010 bolo, že odporcovia sa opätovne nedostavili na súd a nie skutočnosť, ako uvádza predseda OS BA V, že ja som žiadala odročiť termín pojednávania, pretože bez vypočutia odporcov a ich vyjadrenia súd nemôže vo veci rozhodnúť. ... Naša sťažnosť je opodstatnená. ...“

2.3 Predsedníčka krajského súdu vo svojom vyjadrení okrem prehľadu zmien zákonných sudcov v súlade s rozvrhom práce krajského súdu, ako aj procesných úkonov vykonaných v skúmanom konaní okrem iného uviedla:

„... Pokiaľ ide o obsah sťažnosti sťažovateľa voči konaniu na vtedajšom Mestskom súde Bratislava (následne Krajskom súde v Bratislave) vo veci sp. zn. 59Cb 75/1998, poukazujem na to, že s ohľadom na opakované prerozdeľovanie predmetnej veci v nadväznosti na prijaté zmeny podľa jednotlivých Rozvrhov prác tunajšieho súdu v osobách sudcov, ktorí v nej konali tak, ako je to vyššie uvedené, vzniknuté zbytočné prieťahy kvalifikujem ako objektívne, keďže ich základom navyše bol aj vysoký nápad nových vecí a nadmerný počet starých neskončených vecí. ...

Krajský súd v Bratislave podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii ÚS SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, netrvá na ústnom prerokovaní veci pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.“

2.4 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku k vyjadreniu krajského súdu okrem toho, že poukázala na obsah svojho stanoviska z 8. augusta 2011, uviedla, že

„prietahy v konaní spôsobili súdy svojim postupom a nečinnosťou v konaní pred súdom. Návrh podal navrhovateľ súdu v roku 1996 a doteraz nie je vec právoplatne skončená.“

Zároveň vyjadrila svoj súhlas s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 20 Cb 240/02 (pôvodne vedeného krajským súdom pod sp. zn. 59 Cb 75/98, mestským súdom pod sp. zn. 59 Cb 75/98 a obvodným súdom pod sp. zn. 26 Cb 15/96):

- 16. júl 1996 – obvodnému súdu ako súdu prvého stupňa bola doručená žaloba sťažovateľa, ktorá bola zaevidovaná pod sp. zn. 26 Cb 15/96, pričom sťažovateľ zároveň žiadal aj o oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 13. august 1996 – obvodný súd pod hrozbou zastavenia konania vyzval sťažovateľa, aby odstránil nedostatky svojej žaloby, najmä aby presne označil žalovaného,

- 26. august 1996 – obvodnému súdu bolo doručené podanie sťažovateľa, v ktorom okrem iného uviedol: „*Obchodné meno odporcu je R. Š., B. a H., so sídlom... IČO... Páni D. T. a L. M. sú tichými spoločníkmi p. Š.. K odpovedi prikladám aj kópiu zrušenia mojej živnosti.*“,
- 8. október 1996 – na základe prípisu obvodného súdu o postúpení veci pre vecnú nepríslušnosť z 10. septembra 1996 bol spis doručený mestskému súdu, kde bol zaevidovaný pod sp. zn. 59 Cb 75/98,
- 29. október 1998 – mestským súdom bol vyhotovený úradný záznam, podľa ktorého v danej veci „*Nejedná sa o nekalú súťaž podľa § 44 Obch. zák. Prideliť samosudcovi.*“,
- 14. jún 1999 – krajský súd vyzval sťažovateľa, aby predložil potvrdenie o svojich osobných, zárobkových a majetkových pomeroch vrátane ďalších dokladov na účely priznania oslobodenia od súdnych poplatkov,
- 28. jún 1999 – sťažovateľ predložil krajskému súdu požadované doklady s tým, že doklad o vedení v evidencii na úrade práce doloží 30. júna 1999,
- 7. august 2002 – krajský súd vyzval Okresný úrad Bratislava I, odbor živnostenského podnikania (ďalej len „okresný úrad“), aby oznámil, či je sťažovateľ vedený v evidencii úradu ako súkromný podnikateľ,
- 2. september 2002 – krajskému súdu bolo doručené oznámenie okresného úradu o tom, že živnostenské oprávnenie sťažovateľa bolo zrušené k 7. augustu 1995,
- 16. september 2002 – krajský súd vzhľadom na to, že sťažovateľ v čase podania žaloby už nebol podnikateľom, s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 3 písm. a) a b) a ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v znení účinnom v rozhodujúcom období pre svoju vecnú nepríslušnosť postúpil vec okresnému súdu,
- 14. október 2002 – spis bol doručený okresnému súdu ako súdu prvého stupňa, kde bol zaevidovaný pod sp. zn. 20 Cb 240/02,
- 8. január 2003 – okresný súd s poukazom na to, že žaloba nemá náležitosti návrhu na začatie konania, najmä neobsahuje riadne označenie žalovaného a nie je z nej zrejmé ani to, čo sťažovateľ sleduje, resp. čoho sa domáha, vyzval sťažovateľa na odstránenie vytknutých nedostatkov,
- 12. marec 2003 – sťažovateľ požiadal o predĺženie lehoty na odstránenie vytýkaných nedostatkov svojej žaloby do 15. apríla 2003,

- 22. apríl 2003 – okresnému súdu bolo doručené podanie sťažovateľa označené ako „*Upresnenie návrhu*“, ktorým žalovaného označil ako „*Mgr. R. Š., r. č..., bytom...*“, a súčasne v rámci úpravy petitu – žalobnej žiadosti navrhol, aby okresný súd rozsudkom voči nemu zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 3 014 952 Sk s príslušenstvom,
- 20. máj 2003 – okresný súd vyzval sťažovateľa na predloženie v prílohe zaslaného vyplneného tlačiva o jeho osobných, majetkových a zárobkových pomeroch,
- 16. jún 2003 – sťažovateľ doručil okresnému súdu vyplnené tlačivo o svojich osobných, majetkových a zárobkových pomeroch,
- 12. september 2003 – okresný súd uznesením sp. zn. 20 Cb 240/02 sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal,
- 3. október 2003 – sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov odvolanie,
- 13. október 2003 – okresný súd predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa z 3. októbra 2003,
- 13. január 2004 – krajský súd ako odvolací súd uznesením č. k. 13 Cob 212/2003-63 rozhodol o odvolaní sťažovateľa tak, že uznesenie okresného súdu sp. zn. 20 Cb 240/02 z 12. septembra 2003 ako vecne správne potvrdil,
- 28. január 2004 – spis bol doručený opäť okresnému súdu ako súdu prvého stupňa,
- 23. február 2004 – okresnému súdu bola vrátená zásielka adresovaná žalovanému, ktorej obsahom bolo uznesenie krajského súdu č. k. 13 Cob 212/2003-63 z 13. januára 2004, ako nedoručená s tým, že adresát sa bez udania adresy odsťahoval,
- 31. marec 2004 – okresný súd uznesením č. k. 20 Cb 240/02-67 konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku sťažovateľom zastavil, pričom ani toto uznesenie sa žalovanému nepodarilo doručiť,
- 20. apríl 2004 – okresnému súdu bolo doručené podanie sťažovateľa, v ktorom popri doterajšom žalovanom ako ďalších žalovaných uviedol osobu menom „*D. T., bytom...*“ a osobu menom „*L. M., bytom...*“, súčasne svoju žalobu v časti o zaplatenie sumy 2 659 358 Sk zobral späť a tiež navrhol, aby okresný súd vykonal pokus o zistenie pobytu doterajšieho žalovaného prostredníctvom centrálnej evidencie obyvateľstva,
- 14. máj 2004 – sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu č. k. 20 Cb 240/02-67 z 31. marca 2004 o zastavení konania odvolanie,

- 2. júl 2004 – krajskému súdu ako odvolaciemu súdu bol doručený spis na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa zo 14. mája 2004,
- 7. február 2005 – krajský súd uznesením č. k. 10 Cob 146/2004 -75 rozhodol o odvolaní sťažovateľa okrem iného tak, že späťvzatie žaloby sťažovateľa v časti o zaplatenie sumy 2 659 358 Sk pripustil a vo zvyšku odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- 28. február 2005 – spis bol doručený okresnému súdu,
- 30. marec 2005 – okresnému súdu bola vrátená zásielka adresovaná žalovanému, ktorej obsahom bolo uznesenie krajského súdu č. k. 10 Cob/146/2004-75 zo 7. februára 2005 pre jej nedoručenie s tým, že adresát je neznámy,
- 11. máj 2005 – okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa na oznámenie, *„či podanie navrhovateľa zo dňa 20. 04. 2004 máme považovať za rozšírenie počtu odporcov...“*,
- 18. máj 2005 – okresný súd žiadosťami adresovanými Obvodnému oddeleniu Policajného zboru P. (ďalej len „obvodné oddelenie Juh“), Sociálnej poisťovni, pobočka B. (ďalej len „Sociálna poisťovňa“), ako aj Registru obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register obyvateľov“) žiadal o zistenie a oznámenie pobytu žalovaného,
- bez uvedenia dátumu doručenia, ako aj dátumu vyhotovenia sa na č. l. 83 spisu nachádza oznámenie Sociálnej poisťovne o tom, že žalovaný bytom – G., nie je evidovaný v databáze poisťovne od 28. februára 2005,
- 3. jún 2005 – okresnému súdu bolo doručené oznámenie registra obyvateľov, podľa ktorého je žalovaný od 16. júla 1997 evidovaný trvalým pobytom na adrese – G., okres M.,
- 15. jún 2005 – sťažovateľ okresnému súdu oznámil, že *„... podanie zo dňa 20. 04. 04 môžete považovať za rozšírenie počtu odporcov... A to okrem Mgr. R. Š. aj D. T. a L. M.“*,
- 16. jún 2005 – okresnému súdu bola doručená správa obvodného oddelenia J., podľa ktorej má žalovaný v evidencii obyvateľov zapísaný trvalý pobyt na adrese – G., okres M.,
- 16. august 2005 – okresný súd uznesením č. k. 20 Cb 240/02-87 pod hrozbou odmietnutia podania – žaloby, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, vyzval sťažovateľa, aby označil všetkých žalovaných, svoj návrh riadne odôvodnil, a zároveň ho pod hrozbou zastavenia konania vyzval na zaplatenie súdneho poplatku v sume 12 790 Sk,

- 20. september 2005 – okresný súd uznesením č. k. 20 Cb 240/02-89 konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil, pričom zásielka adresovaná žalovanému na adresu B., ktorej obsahom bolo toto uznesenie, bola 30. septembra 2005 vrátená späť ako nedoručená s tým, že adresát je neznámy,
- 21. september 2005 – okresným súdom bol vyhotovený úradný záznam, podľa ktorého súdny poplatok nebol zaplatený,
- 2. november 2005 – uznesenie okresného súdu č. k. 20 Cb 240/02-89 z 20. septembra 2005 bolo žalovanému doručené na adresu G.,
- 19. október 2005 – okresným súdom bol vyhotovený záznam, v zmysle ktorého sťažovateľ súdny poplatok v sume 12 790 Sk zaplatil,
- 26. októbra 2005 – okresnému súdu bolo doručené podanie právnej zástupkyne sťažovateľa, ktorým vzhľadom na to, že sťažovateľom bol súdny poplatok zaplatený v lehote na podanie odvolania proti uzneseniu okresného súdu č. k. 20 Cb 240/02-89 z 20. septembra 2005 o zastavení konania, žiadala o zrušenie tohto uznesenia,
- 9. november 2005 – okresný súd uznesením č. k. 20 Cb 240/02-94 svoje uznesenie č. k. 20 Cb 240/02-89 z 20. septembra 2005 o zastavení konania zrušil,
- 10. január 2006 – okresný súd uznesením uložil R. Š. ako žalovanému v 1. rade (ďalej len „žalovaný v 1. rade“), D. T. ako žalovanému v 2. rade (ďalej aj „žalovaný v 2. rade“) a Ľ. M. ako žalovanému v 3. rade (ďalej len „žalovaný v 3. rade“) povinnosť, aby sa vyjadrili k pripojenej žalobe, avšak zásielka, ktorej obsahom bolo toto uznesenie, bola okresnému súdu vrátená späť z adresy žalovaného v 1. rade 15. februára 2006 ako neprevzatá v odbernej lehote a z adries žalovaných v 2. a 3. rade 26. januára 2006 ako nedoručená s tým, že adresáti sú neznámi,
- 6. marec 2006 – okresnému súdu bolo doručené podanie JUDr. M. B., advokátky (ďalej len „právna zástupkyňa žalovaného v 1. rade“), ktorým oznámila, že prevzala právne zastupovanie žalovaného v 1. rade,
- 15. marec 2006 – okresný súd uznesením č. k. 20 Cb 240/02-105 opäť vyzval sťažovateľa, aby svoju žalobu opravil a doplnil, resp. presne označil všetkých žalovaných, a zároveň, aby svoju žalobu riadne odôvodnil,
- 16. marec 2006 – okresný súd vyzval právnu zástupkyňu žalovaného v 1. rade na predloženie originálu udeleného splnomocnenia,

- 23. marec 2006 – právna zástupkyňa žalovaného v 1. rade okresnému súdu oznámila, že s rozhodnutím o veci bez nariadenia pojednávania vo veci samej nesúhlasí, a zároveň v prílohe predložila aj udelené splnomocnenie,
- 7. apríl 2006 – sťažovateľ svojím podaním (bez podpisu, pozn.) oznámil okresnému súdu zmenu svojho bydliska, ďalej upresnil označenie žalovaných (vo vzťahu k žalovanému v 3. rade uviedol, že okrem jeho mena a priezviska sa mu iné osobné údaje nepodarilo zistiť a že ďalšie údaje zrejme môžu doplniť žalovaní v 1. a 2. rade, pozn.), súčasne doplnil odôvodnenie žaloby a zároveň označil budúcich svedkov,
- 23. august 2007 – okresný súd uznesením č. k. 20 Cb 240/2002-113 vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby doplnila žalobu o dátum narodenia, bydlisko a o údaj o štátnom občianstve žalovaného v 3. rade,
- 27. september 2007 – okresnému súdu bolo doručené podanie sťažovateľa, v ktorom okrem iného uviedol, že nie je schopný uviesť požadované ďalšie osobné údaje o žalovanom v 3. rade, pričom navrhol, *„aby súd, ktorý má možnosť zistiť si potrebné údaje, tak učinil. Ak sa ani súdu úradnou cestou nepodarí zistiť potrebné údaje, zoberiem návrh v časti voči odporcovi v 3. rade späť.“*,
- 30. január 2007 – právna zástupkyňa žalovaného v 1. rade oznámila okresnému súdu ukončenie právneho zastupovania,
- 11. marec 2008 – okresný súd uznesením č. k. 20 Cb 240/2002-120 žalobu pre nedoplnenie súdom požadovaných osobných údajov proti žalovanému v 3. rade odmietol, pričom toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 14. apríla 2008,
- 2. jún 2008 – okresný súd uznesením č. k. 20 Cb 240/2002-123 uložil žalovanému (zrejme v 2. rade, pozn.), aby sa vyjadril k pripojenej žalobe, pričom zásielka, ktorej obsahom bolo toto uznesenie, bola z adresy žalovaného v 2. rade (B.) vrátená okresnému súdu späť 11. júna 2008 ako nedoručená z dôvodu, že adresát je neznámy,
- 4. jún 2008 – okresný súd výzvami adresovanými registru obyvateľov, Sociálnej poisťovni, Obvodnému oddeleniu Policajného zboru P. (ďalej len „obvodné oddelenie Sever“), ako aj Generálnemu riaditeľstvu Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len „generálne riaditeľstvo“) žiadal o prešetrenie a oznámenie miesta terajšieho pobytu žalovaného v 2. rade,

- 13. jún 2008 – generálne riaditeľstvo oznámilo okresnému súdu, že žalovaný v 2. rade toho času nie je vo výkone väzby ani vo výkone trestu odňatia slobody,
- 18. jún 2008 – Sociálna poisťovňa oznámila okresnému súdu, že žalovaný v 2. rade nie je nijako zúčastnený na verejnom poistení od 30. júna 2002 a adresa jeho trvalého pobytu v evidencii poisťovne nebola zmenená,
- 3. júl 2008 – okresnému súdu bola doručená správa obvodného oddelenia Sever, podľa ktorej sa mu údaje o mieste pobytu žalovaného v 2. rade nepodarilo zistiť,
- 2. september 2008 – register obyvateľov oznámil okresnému súdu, že osoba menom D. T. ako žalovaný v 2. rade je od 14. júla 1998 evidovaná na adrese trvalého pobytu – B. –P.,
- 12. november 2008 – okresný súd žiadosťou adresovanou registru obyvateľov žiadal opäť o oznámenie terajšieho pobytu žalovaného v 2. rade (menom D. T.), ako aj o zaslanie údajov o osobách, ktoré sú k menovanému v rodinnom, príbuzenskom pomere,
- 27. november 2008 – register obyvateľov oznámil okresnému súdu tie isté skutočnosti ako v oznámení z 2. septembra 2008,
- 25. marec 2009 – okresný súd žiadosťou adresovanou registru obyvateľov, Sociálnej poisťovni, obvodnému oddeleniu Sever, ako aj generálnemu riaditeľstvu žiadal opäť o zistenie a oznámenie terajšieho pobytu žalovaného v 2. rade,
- 30. marec 2009 – okresný súd prostredníctvom poštového podniku vykonal pokus o doručovanie zásielky, ktorej obsahom bolo opäť uznesenie okresného súdu č. k. 20 Cb 240/2002-123 z 2. júna 2008 žalovanému v 2. rade, ktorá však bola 2. apríla 2009 vrátená späť ako nedoručená z dôvodu, že adresát je neznámy,
- 2. apríla 2009 – generálne riaditeľstvo oznámilo okresnému súdu tie isté skutočnosti ako v oznámení z 13. júna 2008,
- 8. apríla 2009 – register obyvateľov oznámil okresnému súdu tie isté skutočnosti ako v oznámení z 2. septembra 2008 a následne 27. novembra 2008,
- bez uvedenia dátumu doručenia na č. 1. 136 spisu sa nachádza oznámenie Sociálnej poisťovne, ktorým oznámila tie isté skutočnosti ako v oznámení z 18. júna 2008,
- 5. máj 2009 – okresný súd uznesením č. k. 20 Cb 240/2002-139 ustanovil žalovanému v 2. rade za opatrovníčku L. T., zamestnankyňu Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „opatrovníčka žalovaného v 2. rade“), a zároveň uznesením č. k. 20 Cb 240/2002-140 uložil

žalovanému (zrejme v 2. rade, pozn.) povinnosť, aby sa v lehote do 15 dní vyjadril k pripojenej žalobe,

- 11. máj 2009 – okresnému súdu bola doručená správa obvodného oddelenia Sever, podľa ktorej žalovaný na adrese B., nebýva,

- 28. máj 2009 – okresnému súdu bolo prostredníctvom emailovej správy doručené podanie opatrovníčky žalovaného v 2. rade, ktorým žiada o náležité zistenie skutkového stavu a o spravodlivé rozhodnutie,

- 4. jún 2009 – okresný súd žiadosťou obvodnému oddeleniu Sever žiadal o doručenie zásielky obsahujúcej žalobu, čiastočné späťvzatie návrhu, uznesenie č. k. 20 Cb 240/2002-140 z 5. mája 2009 vrátane ďalších príloh žalovanému v 2. rade,

- 16. júl 2009 – okresnému súdu bola doručená správa obvodného oddelenia Sever, podľa ktorej, keďže sa žalovaného v 2. rade ani opakovane nepodarilo zastihnúť, nebolo možné žiadosti okresného súdu o doručenie zásielky vyhovieť,

- 18. máj 2010 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 13. september 2010,

- 25. máj 2010 – opatrovníčka žalovaného v 2. rade prostredníctvom emailovej správy žiadala o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní nariadenom na 13. september 2010, pričom súhlasila s postupom podľa § 115a OSP,

- 3. jún 2010 – okresnému súdu bolo doručené podanie právnej zástupkyne sťažovateľa, ktorou žiadala o doručovanie ďalšej korešpondencie na ňou uvedenú adresu sťažovateľa pre doručovanie a súčasne oznámila aj adresu svedkyne Ing. M. K,

- 10. august 2010 – okresnému súdu bolo doručené podanie žalovaného v 1. rade, ktorým z dôvodu vopred naplánovanej služobnej cesty ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní vo veci samej nariadenom na 13. september 2010 a zároveň žiadal o jeho odročenie na iný termín,

- 13. september 2010 – okresným súdom bolo pojednávanie bez prerokovania veci samej odročené na 18. október 2010,

- 27. september 2010 – opatrovníčka žalovaného v 2. rade prostredníctvom emailovej správy žiadala o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní nariadenom na 18. október 2010, pričom súhlasila s postupom podľa § 115a OSP,

- 18. október 2010 – okresným súdom bolo pojednávanie odročené bez prerokovania veci na 29. november 2010,

- 26. október 2010 – opatrovníčka žalovaného v 2. rade prostredníctvom emailovej správy žiadala o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní nariadenom na 29. november 2010, pričom súhlasila s postupom podľa § 115a OSP,
- 29. november 2010 – na okresnom súde sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo bez prerokovania veci samej odročené na 8. február 2010,
- 10. december 2010 – opatrovníčka žalovaného v 2. rade prostredníctvom emailovej správy žiadala o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní nariadenom na 8. február 2011, pričom súhlasila s postupom podľa § 115a OSP,
- 8. február 2011 – na okresnom súde sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo po prerokovaní veci odročené na 14. marec 2011,
- 15. február 2011 – opatrovníčka žalovaného v 2. rade prostredníctvom emailovej správy žiadala o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní nariadenom na 14. marec 2011, pričom súhlasila s postupom podľa § 115a OSP,
- 16. februára 2011 – okresnému súdu bolo doručené podanie žalovaného v 1. rade, ktorým zo zdravotných dôvodov žiadal o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní 8. februára 2011,
- 14. marec 2011 – na okresnom súde sa uskutočnilo pojednávanie vo veci samej, v rámci ktorého právna zástupkyňa sťažovateľa krátkou cestou doručila písomné podanie sťažovateľa zo 14. marca 2011, ktorým žiadal opravu zápisnice z pojednávania konaného 29. novembra 2010, pričom po prerokovaní veci bolo pojednávanie odročené na neurčito,
- 22. marca 2011 – okresnému súdu bolo doručené podanie Ing. M. K. označené ako „*Výpoveď svedka*“,
- 10. október 2011 – na okresnom súde sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo po prerokovaní veci odročené na 7. február 2012.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 20 Cb 240/02 (pôvodne krajským súdom pod sp. zn. 59 Cb 75/98, mestským súdom pod sp. zn. 59 Cb 75/98 a obvodným súdom pod sp. zn. 26 Cb 15/96) ako súdom prvého stupňa o žalobe sťažovateľa došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd dospel k záveru, že v právnej veci žaloby sťažovateľa nejde o vec tak právne či fakticky zložitú, ktorá by odôvodňovala jej prerokovanie v trvaní viac ako 15 rokov (od 16. júla 1996, keď bola podaná žaloba, až dosiaľ). Napokon, napriek tomu, že sa sťažovateľ svojou žalobou domáhal zaplatenia žalovanej sumy z rôznych právnych titulov (pozn. označenie žaloby), vzhľadom na to, že v období od začatia konania, t. j. od 16. júla 1996 do 18. mája 2010, keď bol nariadený termín prvého pojednávania vo veci samej, sa označené všeobecné súdy ako súdy prvého stupňa zaoberali iba odstraňovaním nedostatkov procesných podmienok konania, pričom vec ako taká bola vo svojom merite prvýkrát prerokovaná až na pojednávaní 8. februára 2011, rôznosť právnych titulov sťažovateľom uplatňovaného nároku pri doterajšom procesnom stave konania nie je možné ako zložitosť veci v prospech označených všeobecných súdov zohľadniť.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ktorý bol v konaní právnu zástupkyňou zastúpený až od 22. marca 2004, ústavný súd dospel k názoru, že nesprávne, resp. neúplné označenie jediného žalovaného v žalobe a následne nesprávne, resp. neúplné označenie ďalších žalovaných sťažovateľom, ktorých do konania navrhol pribrať ako žalovaných v 2. a 3. rade až vo svojom podaní z 20. apríla 2004, podstatnou mierou prispelo k zdržovaniu ďalšieho postupu v konaní, resp. k jeho predĺženiu. Avšak na rozdiel od názoru okresného súdu ústavný súd bez ohľadu na mieru unesenia dôkazného bremena sťažovateľom v budúcnosti zastáva názor, že zo žaloby bolo od samého počiatku dostatočne zrejmé, čoho sa sťažovateľ domáha. Sťažovateľovi možno tiež pričítať na ťarchu

aj zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku uznesením okresného súdu č. k. 20 Cb 240/02-89 z 20. septembra 2005, ktoré však vzhľadom na to, že sťažovateľ v lehote na podanie odvolania proti tomuto uzneseniu súdny poplatok napokon zaplatil, bolo uznesením okresného súdu sp. zn. 20 Cb 240/02-94 z 9. novembra 2005 zrušené. Navyše, aj keď podľa zistenia ústavného súdu zo zápisnice o pojednávaní z 18. októbra 2010, ako aj zo zápisnice o pojednávaní z 29. novembra 2010 vyplýva, že právna zástupkyňa sťažovateľa žiadala o odročenie týchto pojednávaní z dôvodu zváženia ďalšieho postupu v tomto konaní, resp. na účely uzavretia mimosúdnej dohody, je potrebné dodať, že ani jeden zo žalovaných, prípadne ich zástupcov na týchto pojednávaniach nebol prítomný, a teda je dôvodný predpoklad, že by okresný súd bol tieto pojednávania bez prerokovania veci samej odročil aj vtedy, ak by právna zástupkyňa sťažovateľa o ich odročenie nebola žiadala.

Napriek už uvedenému však správanie sťažovateľa podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať za také, ktoré by zakladalo dôvodnosť trvania tohto konania viac ako 15 rokov.

3. Napokon ústavný súd vzhľadom na to, že v postupe v konaní pôvodne vedenom obvodným súdom pod sp. zn. 26 Cb 15/96 v období od 16. júla 1996 do 10. septembra 1996 porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nevzhliadol, zaoberal sa ďalej postupom krajského súdu, pôvodne mestského súdu, a následne okresného súdu konajúcich v právnej veci žaloby sťažovateľa ako súdy prvého stupňa a v tejto súvislosti prihliadol aj na § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá.

3.1 Ústavný súd zistil, že postup krajského súdu (pôvodne mestského súdu) sa v rámci prvostupňového konania nevyznačoval plynulým a efektívnym postupom. Mestský súd, resp. po jeho premenovaní krajský súd, ktorému bol spis doručený 8. októbra 1996 po zistení, že sťažovateľ v čase podania žaloby už nebol podnikateľom, vec až prípisom zo 16. septembra 2002 s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 3 písm. a) a b) OSP pre svoju vecnú nepríslušnosť postúpil okresnému súdu. Keďže mestský, resp. krajský súd ako súd

prvého stupňa bol v zmysle § 104a ods. 1 OSP povinný skúmať, či sú podmienky vecnej príslušnosti splnené, ešte pred začatím konania o veci samej, svojou nečinnosťou v období od 8. októbra 1996 do 16. septembra 2002 spôsobil zbytočné prietahy v konaní v trvaní takmer šiestich rokov.

3.2 Je pravdou, ako to už bolo uvedené, že sťažovateľ pre svoju nedostatočnú informovanosť o osobách žalovaných ich nebol schopný správne a úplne označiť, najmä čo sa týka uvedenia adresy ich bydliska, avšak pokiaľ ide o žalovaného v 1. rade (v tom čase ešte ako jediného žalovaného, pozn.), okresný súd mohol pristúpiť k zisteniu aktuálnej adresy jeho bydliska bez zbytočného odkladu potom, čo bola okresnému súdu 23. februára 2004 z adresy uvedenej sťažovateľom zásielka (obsahom, ktorej bolo uznesenie krajského súdu č. k. 13 Cob 212/2003-63 z 13. januára 2004) adresovaná žalovanému v 1. rade poštovým podnikom vrátená ako nedoručená s tým, že adresát sa bez udania adresy odsťahoval. Následne potom, čo sťažovateľ písomným podaním z 20. apríla 2004 navrhol pribrať do konania žalovaných v 2. a 3. rade, ktorých tak isto označil neúplne, resp. nesprávne, najmä čo sa týka uvedenia ich bydliska, pričom tento nedostatok sťažovateľ nebol schopný ani následne odstrániť, okresný súd mohol pristúpiť k zisteniu adresy bydliska žalovaných v 2. a 3. rade bez zbytočného odkladu po tom, čo mu boli zásielky z adries uvedených sťažovateľom poštovým podnikom vrátené 26. januára 2006 späť ako nedoručené z dôvodu, že adresáti sú neznámi. Totiž, i keď na jednej strane za úplné a správne označenie žalovaných ako účastníkov konania zodpovedá predovšetkým žalobca, ktorým je v danom prípade sťažovateľ, na druhej strane v zmysle § 104 ods. 2 OSP ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí preto vhodné opatrenia.

Podľa názoru ústavného súdu úplne neefektívnym procesným úkonom je uznesenie okresného súdu sp. zn. 20 Cb 240/02 z 31. marca 2004 o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku sťažovateľom, ktoré bolo následne na základe odvolania sťažovateľa zo 14. mája 2004 uznesením krajského súdu č. k. 10 Cob 146/2004-75 zo 7. februára 2005 okrem iného zrušené a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že okresný súd konanie zastavil bez toho, že by bol sťažovateľa pred tým pod hrozbou

zastavenia konania na zaplatenie súdneho poplatku vyzval. Dôsledkom toho v období od 31. marca 2004 do 28. februára 2005, keď bol spis opäť doručený okresnému súdu, došlo k ďalším zbytočným priesťahom v trvaní 11 mesiacov.

Tak isto podľa vyhodnotenia ústavného súdu sú neúčelnými procesnými úkonmi aj žiadosť okresného súdu z 12. novembra 2008 adresovaná registru obyvateľov, ako aj ďalšie žiadosti okresného súdu z 25. marca 2009 adresované registru obyvateľov, Sociálnej poisťovni, obvodnému oddeleniu Sever, ako aj generálnemu riaditeľstvu smerujúce k zisteniu pobytu žalovaného v 2. rade, potom čo už žiadosťami okresného súdu zo 4. júna 2008 smerujúcim k zisteniu pobytu žalovaného v 2. rade tí istí adresáti zaslaním oznámenia urobili zadosť. Inými slovami, ide o okresným súdom duplicitne vykonané procesné úkony, dôsledkom ktorých v období od 2. septembra 2008 (keď na základe žiadosti okresného súdu zo 4. júna 2008 bolo okresnému súdu ako posledné doručené oznámenie registra obyvateľov) do 5. mája 2009 (keď okresný súd uznesením č. k. 20 Cb 240/2002-139 ustanovil opatrovníčku žalovaného v 2. rade) došlo k ďalším zbytočným priesťahom v konaní v trvaní viac ako 8 mesiacov. Navyše, ústavný súd hodnotí ako zbytočné priesťahy aj obdobie nečinnosti okresného súdu od 16. júla 2009 (keď bola okresnému súdu doručená správa obvodného oddelenia Sever) až do 18. mája 2010 (keď okresný súd nariadil termín pojednávania vo veci samej na 13. september 2010) v trvaní ďalších viac ako 10 mesiacov, pričom aj obdobie medzi nariadením termínu pojednávania, t. j. od 18. mája 2010, a samotným nariadeným termínom, t. j. 13. septembra 2010, považuje ústavný súd za neprimerané. V danej právnej veci sa následne uskutočnilo pojednávanie aj 14. marca 2011, ktoré bolo odročené na neurčito, pričom ďalší termín pojednávania bol nariadený až na 10. október 2011, čo je vzhľadom na doterajšiu dobu trvania konania obdobie tak isto neprimerané. To isté platí, aj pokiaľ okresný súd pojednávanie konané 10. októbra 2011 po prerokovaní veci odročil na 7. február 2012.

4. Vzhľadom na skutočnosť, že konaním, v rámci ktorého sa vec prerokúva, sa rozumie časové obdobie od začatia konania až do jeho právoplatného skončenia, najmä meritórnym rozhodnutím, ústavný súd v záujme naplnenia čl. 48 ods. 2 ústavy zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov posudzoval v danej veci konanie

v celom sťažovateľom namietanom rozsahu, t. j. postup okresného súdu, ako aj ostatných označených všeobecných súdov konajúcich ako súdy prvého stupňa v minulosti, a pre už uvedené zistenia vyslovil porušenie označeného základného práva, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

5. Keďže v danej veci konanie toho času vedené okresným súdom pod sp. zn. 20 Cb 240/02 dosiaľ nie je právoplatne skončené, pričom ďalší termín pojednávania bol nariadený až na 7. február 2012, ústavný súd dospel k záveru, že právna neistota sťažovateľa nebola odstránená, a preto považoval za potrebné prikázať okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov [§ 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde], tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

6. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 16 597 €.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre sťažovateľa dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, medzi nimi aj na podiel samotného sťažovateľa na predĺžení konania, najmä však vzhľadom na zistený rozsah dlhodobých prietáhov v konaní mestského, resp. krajského súdu a následne okresného súdu, ich vzájomný pomer ako aj na neefektívnosť ich činnosti, považoval za primerané vo vzťahu ku každému z nich v sume po 2 500 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil

(v danom prípade okresný súd a mestský, resp. krajský súd konajúce ako súdy prvého stupňa), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

7. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich náhradu v sume 254,88 €.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2010 je 120,23 € a hodnota režijného paušálu je 7,21 € a základná sadzba za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2011 je 123,50 € a hodnota režijného paušálu je 7,41 €.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za štyri vykonané úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie sťažnosti z 13. decembra 2010, stanovisko z 8. augusta 2011 k vyjadreniu okresného súdu a stanovisko z 8. novembra 2011 k vyjadreniu krajského súdu). Za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2010 patrí odmena v sume dvakrát po 120,23 € a režijný paušál v sume dvakrát po 7,21 €. Za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2011 patrí odmena v sume dvakrát po 123,50 € a režijný paušál v sume dvakrát po 7,41 €. Celkové trovy právneho zastúpenia prináležiace sťažovateľovi v tomto konaní predstavujú sumu 516,70 €.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ si prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v sume 254,88 €, ústavný súd mu priznal náhradu úhradu trov konania iba v uplatnenej sume, pričom túto pre vyslovenie porušenia označeného základného práva ako krajským súdom, tak aj okresným súdom, je každý z nich povinný

uhradiť rovnakým dielom, t. j. v sume po 127,44 €, tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2011